

Ústecký kraj oceňoval za kulturu a památkovou péči Zlatým džbánkem a Zlatým cimbuřím

4.10.2024 - Magdalena Fraňková | Krajský úřad Ústeckého kraje

Zlatý džbánek je ocenění udělované osobnostem, spolkům a organizacím, které svým mimořádným přínosem pomáhají udržovat, rozvíjet a oživovat tradiční lidovou kulturu a řemesla.

Spolek loutkářů v Lounech získal Zlatý džbánek za svůj mimořádný přínos v oblasti loutkářství a tradiční lidové kultury. Spolek byl oficiálně založen v roce 1991, ale jeho historie sahá až do roku 1909, kdy vznikl první loutkářský spolek v Lounech. Tento soubor se zasloužil o vznik nejstaršího stálého loutkového divadla v Československu. Dnes spolek pokračuje v pořádání pravidelných představení, kulturních akcí a festivalů pro děti i dospělé. Svým nadšením a úsilím se podílí na udržování a rozvoji české loutkářské tradice, která je součástí seznamu UNESCO.

Druhý Zlatý džbánek pak převzala Magdaléna Brožová, významná česká keramička, která svou tvorbou navázala na bohatou, 600 let trvající tradici hrnčířství v městysi Levín. Její autorská keramika, točená na hrnčířském kruhu a pálená v peci otápěné dřevem, je výsledkem citlivého spojení tradičních řemeslných postupů s moderními prvky. V tvorbě se inspirovává přírodou a lidovou kulturou, zaměřuje se především na funkční nádoby pro každodenní použití. Její práce dnes nejen oživuje významnou tradici Levínské keramiky, ale zároveň přitahuje pozornost lidí z celého regionu i mimo něj. Díky své oddanosti řemeslu a snaze o zachování historických postupů významně přispívá k ochraně a rozvoji kulturního dědictví Ústeckého kraje.

Ocenění Zlatým džbánkem - Magdalena Brožová a Spolek loutkářů v Lounech

Zlaté cimbuří je oceněním, pro nejlepší projekty v oblasti obnovy kulturní památky na území Ústeckého kraje, která má významnou kulturně – historickou hodnotu.

V kategorii Obnova kulturní památky se uděluje ocenění za nejlepší realizaci obnovy a také za prezentaci a propagaci.

1. místo vybojovala obec Hrobčice za obnovu kulturní památky „zámek Mirošovice“. Cenu přebírala starostka obce Jana Syslová.

Zámek Mirošovice, původně gotická tvrz postavená rytíři z Mirošovic koncem 15. století, renesančně přestavěná a následně připojena Lobkovici k Bílině a barokně upravena. Objekt je nejvýznamnější památkou v obci a tvoří výraznou obecní i krajinou dominantu. Nelehké období po roce 1989 jej přivedlo na hranici samotné existence. Svědomitá obnova zámku vrátila jeho barokní podobu a památkovou hodnotu Celkové náklady na obnovu byly cca 64,8 mil. Kč.

2. místo získala město Budyně nad Ohří za obnovu kulturní památky „synagoga“. Cenu převzal starosta města Petr Kindl.

Synagoga v Budyni nad Ohří byla vystavěna v průběhu 18. století po velkém požáru, který zasáhl celé město. Náboženskou funkci plnila stavba až do vypuknutí druhé světové války.

Budyňská synagoga představuje dnes už jedinou poměrně snadně poznatelnou památkou budyňské židovské komunity, která je zde doložena od 16. století. Jedná se o jednu z nejstarších sakrálních staveb tohoto typu v Ústeckém kraji. V roce 2023 byla dokončena komplexní stavební obnova. Celkové náklady na obnovu byly cca 24 mil. Kč.

3. místo získala obec Dolní Podluží za obnovu kulturní památky „hrobka rodiny Brass“. Cenu převzala starostka obce Adéla Macháčková.

Hrobka rodiny Brass byla postavena v roce 1893. Továrnická rodina Brass se proslavila především barvením textilu tzv. tureckou červení. V roce 1872 založila pobočný závod v Dolním Podluží, kterou řídil Gustav Brass. V roce 2023 byl obnoven vnější plášť hrobky včetně kamenného portálu, nad kterým byl obnoven původní nápis. Obnoveno bylo schodiště i ohradní zeď. Celkové náklady na obnovu byly cca 917 000,- Kč.

Druhá kategorie „Příkladný přínos v oblasti péče o kulturní dědictví“ je udělována za odpovědné chování, které významným způsobem přispívá k prezentaci a uchovávání historického kulturního dědictví. V této kategorii navrhuje udělení ocenění Komise pro hodnocení.

Cenu Zlatého cimbuří získal PhDr. František Ledvinka, ocenění převzal jeho syn Tomáš Ledvinka.

PhDr. František Ledvinka byl ředitelem Okresního muzea v Ústí nad Labem, dokumentoval zanikající a zaniklé obce, podnítil opravu zámku v Trmicích. Zpřístupnil expozice v nynější budově ústeckého muzea, jehož sbírky aktivní sbírkotvornou činností obohacoval. Stál u založení Muzea lidové architektury v Zubrnicích. Tento záchranný skanzen začal díky působení Františka Ledvinky na své pozemky přemísťovat ohrožené stavby, ale rekonstruovaly se i zachované zubrnické domy. Od roku 1993 byl ředitelem nového „skanzenu“ – muzea v živé vesnici, kde nadále rozvíjel svou sbírkotvornou činností. Rozsáhlá je také jeho publikační činnost. František Ledvinka získal za svou činnost mnohá ocenění.

https://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=1791716&id_org=450018